నిష్కృతి

డాక్టర్ ఆల్వాయిస్

అది ఓ నర్సింగ్‌హోమ్.

సమయం అర్ధరాత్రి పన్నెండు గంటలు దాటింది.

పరిసరాలన్ని నిద్రావస్థలో వున్నాయి.

అంతటా నిశ్శబ్దంగా వున్నా లైట్లు మాత్రం దేదీప్యమానంగా వెలుగుతున్నాయి.

మూలిగే రోగులు సైతం ఆదమరచి నిద్రపోతున్నారు. కానీ భార్య మంచం పక్కగా ఓ బెడ్‌షీట్‌వేసి పడుకున్న ఆనందయ్యగారికి మాత్రం కంటిరెప్ప మూతపడ్డంలేదు. భయంకరమైన ఆలోచనలు అతన్ని వుక్కిరిబిక్కిరిచేస్తున్నాయి.

తలతిప్పి ఓసారి భార్య మంచంకేసి చూశాడు. విషయం తెలియని ఆవిడ హాయిగా నిద్రపోతోంది.

ఆనందయ్యగారు స్కూల్ టీచర్‌గా రిటయిరయ్యాడు. తన వుద్యోగకాలంలో, వున్న ఒకే కొడుక్కి మంచి చదువు చెప్పించి, తాతల్నాటి డాబా యింటిమీద రెండుగదులు వేయించగలిగాడు. అయితే డాబామీద గదులు వేయించడానికాయన బేంక్‌లో కొంత లోన్‌కూడా తీసుకున్నాడు.

ఆయన కొడుకురఘు శ్రీరామచంద్రుడే. తండ్రి మాట వేదం. చాలా తెలివైనవాడు. అందంగా వుంటాడు. ఇటీవలే ఐ. ఏ. ఎస్. పాసయి ప్రస్తుతం ట్రైనింగ్‌లో వున్నాడు. ఆనందయ్యగారికి, ఆయన భార్య పార్వతమ్మకి ఆకాశంలో విహరిస్తున్నంత ఆనందంగావుంది.

"త్వరలో మా బాబు కలెక్టరైపోతాడు" అనుకున్నాడు ఆనందంగా. పెళ్ళి చేసేద్దామని సంబంధాలు కూడా చూస్తున్నారు. అలాంటిపరిస్థితుల్లో పార్వతమ్మ ఆరోగ్యం దెబ్బతింది. కాళ్ళు వాయడం, జ్వరం రావడం, నడుం నొప్పిగా వుండడంలాటివి చాలా వచ్చాయి.

ఆనందయ్యగారు డాక్టరుకి చూపించాడు. డాక్టర్ ఆవిణ్ణి ఎగ్జామిన్ చేసి పిడుగు లాంటి ఓ వార్త చెప్పాడు.

ఆవిడకి కిడ్నీలు పూర్తిగా చెడిపోయాయి. బతకాలంటే వెంటనే కిడ్నీ మార్పిడి చెయ్యాలి.

"చెయ్యండి" అన్నాడు ఆనందయ్యగారు.

"కానీ.... చాలా డబ్బు ఖర్చవుతుంది" అన్నాడు డాక్టర్.

"ఎంతవుతుంది బాబూ?" ఆదుర్దాగా అడిగాడాయన.

"కిడ్నీ ఎవరైనా యిస్తే పదివేలతో అయిపోతుంది. లేకపోతే నలభైవేలదాకా అవచ్చు."

నలభైవేలా?" గొణుక్కున్నాడు ఆనందయ్యగారు.

"కిడ్నీ మీ రిస్తే....."

"సరే. నేను ఆలోచించిచెప్తాను. ఈ విషయాలేమీ నా భార్యకు తెలియనివ్వకండి" అని చెప్పి భార్యదగ్గరికొచ్చాడాయన.

"డాక్టర్‌గా రేమన్నారు?" మంచంమీద నించే అడిగింది పార్వతమ్మ.

"మరేంలేదు. ఏదో చిన్న అనారోగ్యం. పది రోజులు హాస్పటల్లో వుంటే తగ్గిపోతుందన్నారు." అందంగా అబద్ధం చెప్పాడు ఆనందయ్యగారు.

"పది రోజులే!"

"పదిరోజులు ఎంతలోకి గడుస్తాయే పార్వతీ! నీకెందుకు? నువ్వు హాయిగా పడుకో అంతా సవ్యంగానే జరుగుతుంది" అన్నాడు అనునయంగా.

పార్వతమ్మ నిశ్చింతగానే పడుకుంది.

అయితే ఆనందయ్యగారికి మాత్రం రెప్ప అంటుకోవడంలేదు.

పదివేలు ఎలా పుట్టించాలి?

ఇదే ఆలోచన ఆయన్ని కలవరపెట్టేస్తోంది.

"సేటుదగ్గర యిల్లు తాకట్టుపెడితే?" అనుకున్నాడు.

ఇల్లు బేంక్‌లో వున్నా సేటు డబ్బు యిస్తాడు. ఇల్లు బేంక్‌లోన్‌కన్నా చాలా ఎక్కువ చేస్తుందనైనా అవచ్చు. మొహమాటంవల్లా కావచ్చు.

తెల్లవారుతూనే భార్యకి కాఫీ అదీ యిచ్చి, సేటుదగ్గరికి పరిగెత్తాడు ఆనందయ్యగారు.

అయితే దురదృష్టంకొద్దీ సేటు ఏదో పనిమీద బొంబాయి వెళ్ళాడు. పది రోజులదాకా రాడు.

విషయం చెప్పి సేటు కొడుకుని అడిగాడాయన. అయితే అతను వెయ్యి, రెండు వేలయితే చూడగలనుగానీ పదివేలు యివ్వడం తనవల్లకాదని నిర్మొహమాటంగా చెప్పేశాడు.

బేంక్ వాళ్ళనే బతిమాలుదామన్నట్టు పట్నం వెళ్ళాడు. అయితే బస్సుదొరికి అక్కడికి చేరుకునేసరికి బేంక్ క్లోజ్‌చేశారు. పైగా శనాదివారాలతో వరసాగ్గా నాలుగు రోజులు శలవుదినాలు వచ్చాయి. ఒకవేళ తర్వాత వెళ్తేమాత్రం డబ్బు వెంటనే యిస్తారనేమిటి?

ఆనందయ్యగారి మొహం కళతప్పింది. అయినా అభిమానాన్ని చంపుకుని ముఖపరిచయం వున్నవాళ్ళందర్నీ అడిగాడు.

"వెయ్యి, రెండు వేలయితే చూడచ్చుగానీ పదివేలు మాదగ్గరెలా వుంటాయి?" అనేశారు. నిజంకూడా అంతే.

ఆయనకి దిక్కుతోచలేదు.

విషయం కొడుక్కి తెలియపరుద్దామా అనుకున్నాడు. కానీ ఫలితం? అందుకే తన బాధేదో తనే పడదామని నిర్ణయించుకున్నాడు.

పార్వతమ్మకి అన్ని టెస్టులూ జరిపారు డాక్టర్లు. అదృష్టవశాత్తూ ఆనందయ్యగారి కిడ్నీ ఆవిడకి అమర్చచ్చు.

"కొంతలో కొంత నయం" అనుకున్నాడాయన.

"వారం రోజుల్లోపల ఆపరేషన్ చెయ్యాలి" మరోసారి హెచ్చరించాడు డాక్టరు.

"మీరు డేట్ ఫిక్స్ చేయ్యండి. నే నెలాగైనా డబ్బుతెచ్చిస్తాను" అన్నాడు ఆనందయ్యగారు.

ఆయనగురించి బాగా తెలిసినవాడవడంవల్ల ఆపరేషన్ డేట్ ఫిక్స్‌చేశాడు డాక్టర్.

ఆనందయ్యగారు అడిగినవాళ్ళని అడక్కుండా అడుగుతున్నాడు. అయినా ఫలితం శూన్యం.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ ఆయనలో తెలియని భీతి ఆవహిస్తోంది.

హఠాత్తుగా ఆయనకి మెరపులా ఓ ఊహతట్టింది. ఆయన మొహంలో కాస్త జీవంవచ్చింది.

వరంగల్లో ఆనందయ్యగారి తండ్రి స్నేహితుడైన ఓ వృద్ధుడున్నాడు. ఆయన ఆపదలో వున్నవాళ్ళని తప్పకుండా ఆదుకుంటాడు.

"తన పరిస్థితి చెప్పి, డబ్బు తెచ్చుకుని, ఇల్లు అమ్మి మెల్లగా అప్పు తీర్చచ్చు" అనుకుని వెంటనే డాక్టర్‌కి ఒకరకంగా, భార్యకొకరకంగా చెప్పి, చేతిలో కాస్త డబ్బుతీసుకుని స్టేషన్‌కేసి నడిచాడు. అయితే దురదృష్టం అతని వెంటవున్నట్టు వరంగల్‌లో వాళ్ళులేరు. వృద్ధుడు చనిపోవడంతో ఇళ్ళూ, వాకిళ్ళూ అమ్మేసి ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయారట.

కళ్ళు తిరిగినంతపనయిం దాయనకి.

భార్య రూపం. ఆమె కొచ్చిన రోగం కళ్ళముందు నిల్చాయి. ఆయనకి దుఃఖం వచ్చేస్తోంది.

ఉసూరుమంటూ వరంగల్ స్టేషన్‌కొచ్చాడు. అప్పటికే ట్రైన్ స్టేషన్‌కొచ్చేసింది.

గభాల్న టికెట్ తీసుకుని ప్లాట్‌ఫామ్‌మీదికొచ్చేసరికి ట్రైన్ స్టార్టయిపోయింది.

క్షణం నిర్ఘాంతపోయినట్టుండిపోయి, మళ్ళీ తేరుకుని ట్రైన్‌తో పాటు పరిగెత్తి అతిప్రయాసగా ఓ కంపార్ట్‌మెంట్‌లోకి ఎక్కాడు.

అప్పటికే ట్రైన్ స్టేషన్‌దాటిపోయింది. పరిగెత్తిన ఆయాసం తగ్గి, వాస్తవంలోకొచ్చిన ఆనందయ్యగారికి పరిసరాలు చూసేసరికి మళ్ళీ దడ మొదలయింది.

కారణం అతనెక్కింది ఫస్ట్‌క్లాస్ కంపార్ట్‌మెంట్!

సాధారణంగా ఆ ట్రైన్‌లో ఫస్ట్‌క్లాస్ కంపార్ట్‌మెంట్ కూడా కిక్కిరిసేవుంటుంది. కానీ ఆరోజు మాత్రం ఎక్కువమంది వున్నట్టులేరు. అంతా నిశ్శబ్దంగావుంది.

ఏ టి.సి. అయినా చూస్తే? అన్న భయం ఆవరించింది ఆనందయ్యగారిని.

పక్క స్టేషన్ ఏదో అన్నట్టు క్షణం ఆలోచించాడు. తర్వాత ఆలోచించి ఓ నిర్ణయానికొచ్చాడు.

టి. సి. అడిగేముందే లోపలి ప్రయాణీకులకి తన పరిస్థితి చెప్పి, పక్క స్టేషన్‌లో దిగిపోతానంటే సానుభూతి లభించచ్చు. అందుకే మెల్లగా కారిడార్‌లోంచి లోపలికి నడిచాడు. కొందరు అతన్ని గమనించినా పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. వాళ్ళ వేషభాషల్ని చూశాక వాళ్ళని పలకరించడానికి ఆయనికి ధైర్యం చాల్లేదు.

అలా నడుస్తూ ఓ 'కుపే'దగ్గరికొచ్చాడు.

ఆ 'కుపే'లో ఓ వృద్ధుడు బల్లమీద అనుక్కూర్చుని, కళ్ళు మూసుకుని ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్టున్నాడు.

అతని కాళ్ళదగ్గర ఓ పెట్టెవుంది.

"బాబుగారూ" మెల్లగా పిల్చాడు ఆనందయ్య గారు.

అతను పలకలేదు.

మరోసారి పిల్చాడాయన.

ఈసారీపలకలేదు.

అతను తాగున్నాడేమో అనిపించింది ఆనందయ్య గారికి. ఓసారి పరిశీలనగా చూశాడు.

అతను కూర్చున్న తీరు ఏదో అనుమానం కలిగించింది ఆనందయ్యగారికి. గభాల్నవెళ్ళి తట్టాడు.

అంతే! ఆయన ఒళ్ళు జలదరించింది.

కూర్చున్న వృద్ధుడు తల పక్కకి వాల్చేశాడు.

అతనిలో ప్రాణంలేదని గ్రహించిన ఆనందయ్య గారి గుండె ఆగినట్టయింది.

కంగారుగా 'కుపే' మొత్తం చూశాడు.

ఆ వృద్ధుడు తప్ప యింకెవ్వరూలేరు.

రైలు పరిగెడుతున్న శబ్దం తప్ప యితర శబ్దాలేం లేవు. బెర్త్ పక్కగా తెరిచివున్న బ్రీఫ్‌కేస్, దాన్నిండా నోట్ల కట్టలు!

ఆనందయ్య గుండె ఝల్లుమంది.

కళ్ళు విశాలమయ్యాయి. చూపులు డబ్బుమీద!

"డబ్బు!"

ఒంటరిగావున్న శవం పక్కగా డబ్బు!

తను కాళ్ళరిగేలా తిరిగినా దొరకని డబ్బు.

ఈడబ్బు తీసుకుంటే?

అయ్యో! డబ్బుకోసం తనే హత్య చేశాడని మూసేస్తారు. కలెక్టర్ కాబోతున్న కొడుక్కి ఆస్తిపాస్తులు యివ్వకపోగా, హంతకుడి కొడుకు అన్న బిరుదిస్తాడా! నో!"

ఆయన. ఒళ్ళంతా చెమటలు. దిగజారిపోతున్నాడు.

ముత్యుముఖంలోవున్న భార్య మొహం నీరసంగా కనిపిస్తోంది.

అలా చాలాసేపు మంచిచెడులమధ్య నలిగిపోయాడాయన. చివరికి స్వార్థమే గెలిచింది.

ఒణుకుతున్న చేతులతో డబ్బు తీసి చూశాడు. సరిగ్గా పదివేలు! తన భార్యకోసం ఆ భగవంతుడే

లెక్కబెట్టి పంపినట్టుంది! ఏడి వందనోట్లు కొన్ని వున్నాయి అడుగున.

ఆనందయ్యగారి అంతరాత్మ మరోసారి తప్పు చేస్తున్నావంటూ ఘోషించింది. అయితే మానవుడిలోని సహజ గుణమైన స్వార్థం మనసుని అవతలికి నెట్టింది.

ట్రైన్ పెద్దగా అరిచింది.

తృళ్ళిపడ్డ ఆనందయ్య గభాల్న డబ్బుతీసుకుని తన బేగ్‌లో సర్దేసుకుని ఓసారి వృద్ధునికేసి బెరుగ్గా చూశాడు. అతను చాలా స్థితిపరుడని అతని బట్టలు, అతని వేళ్ళకున్న వజ్రపుంగరాలు చెప్తున్నాయి.

మరోసారి గర్జించింది ట్రైన్.

ఆనందయ్య మొహానికి పట్టిన చెమటని తుడిచేసుకుని, బ్రీఫ్‌కేస్ మూసేసి, అక్కడంతా కండువాతో తుడిచేసి బైటికొచ్చాడు. తలపుదగ్గరగా లాగి గుమ్మం దగ్గరికొచ్చాడు.

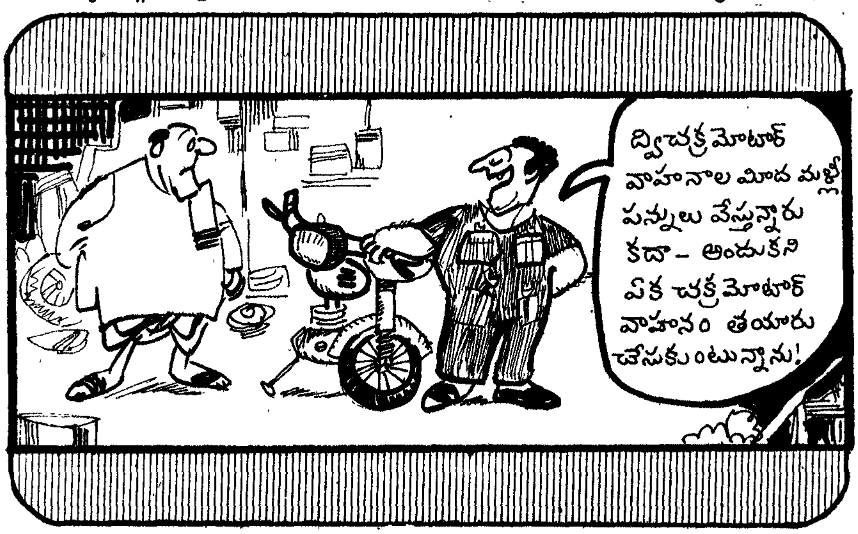

మరో రెండు నిమిషాలకల్లా ఏదో స్టేషన్‌లో ఆగింది ట్రైన్. గబగబాదిగేశాడాయన.

అతన్నెవరూపట్టించుకోలేదు.

ట్రైన్ మళ్ళీకదిలింది.

చేతిలోని బేగ్‌తో సహాబైటకొచ్చి బస్టాండుకేసి నడిచాడు.

అయన చేతిలోని బేగ్ వెయ్యిటన్నుల బరువుగా అనిపించింది. ఒంట్లోని రక్తమంతా నీళ్ళలా అయిపోనట్టు నీరసం ఆవహించేసింది.

ఎలాగో యిల్లు చేరుకున్నాడు.

అయినా అయన ప్రతిక్షణం వులిక్కి పడుతున్నాడు. ఏ క్షణానైనా పోలీసులు తనని పట్టుకుపోతారన్న భయం అయన్ని ఒణికించేస్తోంది. డబ్బు తీసుకునేప్పుడున్న ధైర్యం మొత్తం పారిపోయింది. ఒకోసారైతే, అయనెవరో వెతుక్కుంటూ వెళ్ళి, వాళ్ళ వాళ్ళకి జరిగింది చెప్పెయ్యాలనుకున్నాడు. కానీ కొడుకు భవిష్యత్తు గుర్తొచ్చి ఆగిపోయాడు.

పార్వతమ్మ ఆపరేషన్ సక్సెస్ అయ్యింది.

రేపే డిశ్చార్జ్ చేస్తున్నారు. రఘు కూడా వచ్చాడు.

ఆ సాయంత్రం ఆనందయ్యగారు హాస్పటల్ కెళ్ళేసరికి భార్యతో ఎవరో మాట్లాడుతూ, ఆయన వెళ్ళగానే అవతలి కెళ్ళిపోయారు.

"ఎవరు పార్వతీ?" బలవంతంగా నవ్వుతూ అన్నాడాయన.

"పక్క బెడ్ పేషెంటు తాలూకు వాళ్ళంది! పాపం హఠాత్తుగా కూతురి పెళ్ళి ఆగి పోయిందిట! విషయం వినగానే తెలివి తప్పి పడి పోయిందిట. తీసుకొచ్చారు" నిట్టూరుస్తూ అంది పార్వతమ్మ.

"అలాగా! ఎందుకు ఆగిపోయిందట పెళ్ళి?" ఏదో అడగాలన్నట్టు అడిగాడాయన.

"ఏవుందిబాబూ! మా రాత!" పక్కనించి బాధగా అంది ఓ ముసలావిడ.

"అమ్మమ్మా! నువ్వూరుకో!" సున్నితంగా అందో యువతి. తలతిప్పి చూశాడు ఆనందయ్యగారు.

ఆ యువతికి సుమారు ఇరవై ఏళ్ళుండచ్చు. రంగు తక్కువైనా కళగా వుంది మొహం.

"ఎలా వూరుకుంటానే, నా నోరు నొప్పెట్టేదాకా అంటూనేవుంటాను" కోపంగా అందా వృద్ధురాలు.

"ఫలితం ఏమైనా వుంటుందా?" గొణిగినట్టు అందా యువతి. వృద్ధురాలు మాట్లాడలేదు.

ఆనందయ్యగారిలో కుతూహలం తొంగిచూసింది. మెల్లగా వివరాలడిగి తెలుసుకున్నాడు. అంతే అయన మొహం మరింత నల్లబడింది.

***

రఘు ట్రైనింగ్ పూర్తయి సబ్‌కలెక్టర్‌గా జాయినయ్యాడు. ఆడపిల్లల తండ్రులు క్యూలో నిల్చున్నారు లక్షల కట్నంతో పాటు పిల్లనిస్తామని.

ఆనందయ్యగారు పాత సంఘటన కాస్త మరిచినట్టు వుత్సాహంగానే వుంటున్నాడు.

ఆ రోజు రాత్రి ఏడుగంటలకి ఆయన భార్యని, కొడుకుని హాల్లోకి పిలిచాడు. ఇద్దరూ వచ్చారు కుతూహలంగా.....

"కూర్చోండి" అన్నారాయన గంభీరంగా.

మొహాలు చూసుకుంటూ కూర్చున్నా రిద్దరూ.

"నీకు పెళ్ళి చెయ్యాలనుకుంటున్నాను" హఠాత్తుగా అన్నాడు ఆనందయ్యగారు కొడుకుతో.

"అదెప్పట్నించో అనుకుంటున్న దేగా?" అయోమయంగా అంది పార్వతమ్మ.

"నిజమే. కానీ మనం కల్లో కూడా వూహించని, రఘు ఏనాడూ చూడని అమ్మాయితో పెళ్ళి!"

"కాస్త అర్థం అయ్యేలా చెప్పండి నాన్నా!" అన్నాడు రఘు. అతనికి తండ్రిధోరణి వింతగా అనిపించింది.

"చెప్తానుగానీ, నేను చెప్పిన అమ్మాయిని నువ్వు చేసుకోవాలి! కాదనవుగా?" ఆయన గొంతు అదోలా ఒణికింది.

"మీ మాట ఎప్పుడైనా కాదన్నానా? చెప్పండి. మీ ఫ్రెండ్ కూతురెవరైనా వుందా??" మృదువుగా అడిగాడు రఘు.

"ఊహూ. నా విరోధి కూతురుంది."

"వ్వాట్!"

"అవును రఘూ. చింతలపూడి రాజారావుగారి మనవరాలు!"

"ఏవిటీ?" కొయ్యబారిపోయింది పార్వతమ్మ.

తండ్రికి మతి చలించిందా అన్నట్టు చూశాడు రఘు. కారణం చింతలపూడి రాజారావు కుటుంబానికీ, ఆనందయ్యగారి కుటుంబానికీ బద్ధవైరం వుంది. వారిమధ్య బంధుత్వంవున్నా రెండుతరాలక్రితం ఏదో ఘర్షణమూలంగా దూరమయ్యారు. తర్వాత రాజారావు కొడుకు, ఆనందయ్యగారూ కోర్టులక్కూడా ఎక్కారు. చివరికి రెండు కుటుంబాలమధ్య పచ్చగడ్డివేస్తే భగ్గుమనేలా తయారయ్యారు.

"ఏమిటినాన్నా?" తేరుకుని అన్నాడు రఘు.

"స్వర్ణముఖి పెళ్ళి నా మూలంగా ఆగి పోయింది.

"స్వర్ణముఖి అంటే ఆరోజు హాస్పటల్లో కనిపించిన అమ్మాయికదూ?"

ఏదో ఆలోచిస్తూ అంది పార్వతమ్మ.

"అవును. ఆమె ఎవరోకాదు. రాజారావుగారి మనవరాలు!"

"అలాగా..... కానీ ఆ అమ్మాయి పెళ్ళి మీ మూలంగా ఆగిపోవడమేవిటి"

"అది తర్వాత చెప్తాను. నీ ఆపరేషన్‌కి డబ్బెలా వచ్చిం దనుకున్నావ్?" గంభీరంగా అన్నాడు ఆనందయ్య.

"మీ స్నేహితుడెవరో యిచ్చారన్నారుగా!"

"పదివేలు యిచ్చే స్నేహితుడు కూడా వున్నాడా నాకు. నేను దొంగతనం చేశాను."

‘తిగతిగ్రప’

ప్రతిపక్షాల బలహీనత
అధికారపక్షానికి బలవర్ధకం
కొన్ని సంవత్సరాలు తప్ప
పరిపాలన సాగిస్తున్నది
ప్రగతి నా ఒక్క దాని
ప్రతిభేనంటున్నది
ఇందిరా కాంగ్రెస్

★ ★ ★

నలభై ఒక్క సంవత్సరాలు
వచ్చినా అక్షరాలు రానివాళ్ళు
అనేక కోట్లమంది ఉన్నారు
గంజినీళ్ళు దొరకని వాళ్ళు
గోచీపాతరాయుళ్ళు,
చెట్టు నీడనా, కొమ్మల పైనా
నివశించే వాళ్ళూ,
చలికీ, వానకూ, ఎండకూ
ప్రాణాలు విడిచేవాళ్ళూ
అనాథ ప్రేతలూ లెక్కకు
మిన్నగా ఉన్నారు
ఆగస్టు 15ను వస్తున్నది
పోతున్నది అశోకచక్రం
ఎగురుతున్నది. ఆకాశంలో
పాలకుల పర్యటనలు
ఖజానాకు ఖాళీ చేస్తున్నాయి
పేరు గొప్ప, ఊరు దిబ్బ

★ ★

అమెరికా, రష్యాలు
చూసి వస్తారేకాని
అక్కడి ప్రజల జీవన
సరళిని అమలు జరపలేరు.
చైనా, జపాన్ చూసి వస్తారే కాని
అక్కడి శ్రామిక ప్రగతిని
సాధించలేరు. కనీసం
ప్రయత్నించలేరు. ప్రగతి గతి
‘తిగతిగ్రప’ వంతుగా ఉంది.
అమ్మల్లారా, బాబుల్లారా
యువకుల్లారా, యువతుల్లారా
మీ రంగాలలో దుష్టత్వాన్ని
తుదముట్టించండి- పండుగనాడు
ప్రతిన పూనండి-

- ఎం. ఎస్. ఎం.

శిలలా అయిపోయింది పార్వతమ్మ. రఘు ఏదో అనబోతుంటే వారించి.....

"అమ్మా! స్వర్ణా" అంటూ పిల్చాడు ఆనందయ్యగారు.

వరండాలోంచి వచ్చిందో యువతి.

"మా అబ్బాయి రఘురామ్. ఐ. ఏ. ఎస్. ఆమె నాభార్య. ఇదిగో నర్రా ఈ అమ్మాయి స్వర్ణముఖి" పరిచయవాక్యాలు పలికాడు ఆనందయ్యగారు.

"నమస్తే" బిడియంగా రెండు చేతులూ జోడించిందా యువతి.

ఆ పిల్ల హాస్పటల్లో కనిపించిన అమ్మాయిగా గుర్తించింది పార్వతమ్మ. అప్పటికన్నా అందంగా కనిపించిందా యువతి ఆమెకళ్ళకి.

"కూర్చుని విషయం చెప్పమ్మా స్వర్ణా!" అన్నాడు ఆనందయ్య. ఆమె కూర్చుని మొదలు పెట్టింది.

మా తాతగారి కాలంలో ఆస్తిపాస్తులున్నా క్రమేపీ అవి అంతరించి పోయాయి. నాన్న దుర్వ్యసనాలకి బానిసయి మమ్మల్ని, అప్పుల్ని వదిలి పైలోకాలకి తరలి పోయారు. ఈ దిగులుతో తాతయ్య మంచం పట్టారు. అమ్మకి హై బి. పి. వచ్చింది. ఇళ్ళూ వాకిళ్ళూ అమ్మి అప్పులు తీర్చాం. నేనో చిన్న వుద్యోగం చేస్తూ ఎలాగో బతుకు ఈడ్చుకొస్తున్నాను. మా తాతయ్యకి నా పెళ్ళి చూసి పోవాలని ఆరాటం. కానీ కడుపునిండా తినడానికే లేని పరిస్థితుల్లో నా పెళ్ళెలా చేస్తారు. అలాంటి సమయంలో తాతయ్యకి తెలిసిన ఒకతను ఓ సంబంధం తెచ్చాడు.

అతను టెన్త్‌క్లాస్ ఫెయిలయి ఓ హోటల్లో బేరర్‌గా చేస్తున్నాడు. సకల దుర్గుణాభిరాముడు. అయినా నన్ను చేసుకునేందుకు అయిదు వేలు కట్నం అడిగాడు.

కట్నం అయిదువేలు, కర్చులకి అయిదు వేలు. పది వేలు కావాలి ఎలా?

ఆలోచించి ఆలోచించిన తాతయ్యకి ప్రాణ స్నేహితుడులాంటి ఓ పెద్దమనిషికి పరిస్థితి అంతా వివరిస్తూ తాతయ్య వుత్తరం రాశారు.

మాకుటుంబం గురించి బాగా తెలిసిన ఆయన పదివేలు తను ఇస్తాననీ పెళ్ళికి ఏర్పాట్లు చేసుకోమనీ రాశాడు.

అంతే! నాపెళ్ళికి లగ్నాలు నిర్ణయించేశారు. నా అభిప్రాయం ఎవరూ అడగనూ లేదు. నేను చెప్పనూ లేదు.

అయితే డబ్బు స్వయంగా తెస్తానన్న ఆయన డబ్బు తేనూలేదు. పంపనూలేదు. అయినా చిల్లర అప్పులు చేసి పెళ్ళి పనులు ప్రారంభించారు.

రేపు పెళ్ళనగా కూడా ఆయన డబ్బు తేలేదు. అందరికీ గుండెల్లో రైళ్ళు పరిగెత్తాయి.

అప్పటికేపెళ్ళివారు కట్నం తాలూకు డబ్బు కోసం పందసార్లు తిరిగారు. తాతయ్య వాళ్ళకి నచ్చచెప్పి తనకి డబ్బు ఇస్తానన్న పెద్ద మనిషి ఫోన్ నెంబరెలాగో తెలుసుకుని ఆయనకి ఫోన్ చేయించాడు. అయితే ఆయన ట్రైన్‌లో హార్ట్‌టాక్‌తో పోయాడని చెప్పారు. కట్నం ఇవ్వందే తాళి కట్టనన్నాడు పెళ్ళికొడుకు.

అంతే విషయం విని అమ్మ విరుచుకు పడిపోయింది. ఇదంతా నామూలానే అన్న బాధతో ఆత్మహత్య చేసుకోబోతున్న నన్ను అమ్మమ బతికించుకుంది" స్వర్ణముఖికి దుఃఖంతో మాట తడబడింది.

అలాంటి వాడు కూడా కట్నం లేకపోతే తాళి కట్టనన్నాడా?" విస్తుపోయింది పార్వతమ్మ.

"అతను కాదన్నందుకు నాకు బాధగా లేదమ్మా! అసలా పెళ్ళి తప్పిపోయినందుకు ఆనందించాను కూడా! కానీ దీనిమూలంగా అమ్మా, తాతయ్యా కృంగిపోయారు."

"అయితే ఇందులో మీ ప్రమేయం ఏం వుంది నాన్నా? ఆవిడ పెళ్ళి మరెందుకో ఆగిపోయింది" అన్నాడు రఘు.

ఆయన స్వర్ణ పెళ్ళి కోసం స్వయంగా తీసికెళ్ళే డబ్బుతోనే మీ అమ్మ ఆపరేషన్ జరిగిందిరా!" భారంగా ఆనాటి సంఘటన చెప్పాడు ఆనందయ్యగారు.

ఆయన కిప్పుడెంతో తేలిగ్గా వుంది. స్వర్ణముఖి అమ్మమ్మ ద్వారానూ, తాతయ్య ద్వారానూ విషయం తెలుసుకున్న ఆయనకి ఆపిల్ల పెళ్ళి ఆగిపోవడానికి కారకుడు తనే అనిపించింది.

"నాకు ఈ ఇంటి కోడలినవ్వాలన్నంత ఆశలేదు. బాబుగారు బలవంతంగా తీసుకొచ్చారు!" రెండు చేతులూ జోడిస్తూ అంది స్వర్ణముఖి.

రఘు చల్లగా నవ్వాడు.

ఆ నవ్వు చూశాక కొండంత ధైర్యం వచ్చింది ఆనందయ్య గారికి.

"పార్వతీ! కోడలు ఇంటికొస్తే. ఇంత వరకు కాస్త కాఫీ అయినా ఇవ్వక పోవడం బావుందా?" అన్నాడు నవ్వుతూ.

"కాఫీ ఏంకర్మ టిఫిన్ కూడా తెస్తానుండండి" మురిపెంగా ఆపిల్లకేసి చూస్తూ అంది పార్వతమ్మ. ఆ పిల్ల సిగ్గుగా ఓసారి తలెత్తి రఘు కేసి చూసింది. అతని కళ్ళల్లో ఏం కనిపించిందో, ఆమె చెంపలు కందిపోయాయి, కళ్ళు వాలిపోయాయి.

"మీరెంత మంచి మనుష్యులు!" హఠాత్తుగా ఆనందరావు దంపతుల కాళ్ళ మీద వాలిందామె.

"ఛ! ఛ! లేమ్మా! ఇందులో మేం చేసిందేంలేదు. చేసిన పాపానికి నిష్కృతి చేసుకున్నానంతే!" ఆమెని లేవదీస్తూ గొణుక్కున్నాడు ఆనందయ్యగారు.

"సరిగ్గా నేను కోరుకున్న అమ్మాయి లక్షణాలన్నీ వున్నాయీమెలో!" తృప్తిగా అనుకున్నాడు రఘు! □